

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 27. oktobra 1926.

Št. 43.

O cerkvenem shodu v Grebinju.

(Konec.)

Če tedaj katoliška vera uči ljubezen in spoštovanje do naroda, potem so njeni zastopniki dolžni, da spoštujejo in negujejo ljubezen do tistega naroda, med katerim so za učenike postavljeni; zato po Spiragovi razlagi ni bilo prav, da je prireditelj v Kloštru med ogromno večino Slovencev imela nemški značaj, slovenščina pa je bila samo tolmač in privesek; da je g. dekan otvoril in zaključil shod samo nemško, da se je priporočalo samo nemške liste itd. Taki nastopi odbijajo Slovence od cerkve. Zato tudi ni katoliško, če g. Ninaus nima časa, da bi priporočal in širil „Nedelje“, zato tudi ni katoliško, če domači duhovnik slovenske članice Marijine družbe na Rudi navaža k nemški molitvi in k nemškemu cerkvenemu petju. Ravno zastopniki Cerkve so poklicani, da ne glede na politično mišljenje posameznih delov skušajo biti proti vsakemu narodu najbolj ko mogoče pravični, da tako vsak narod vidi, da kat. cerkev ne zamečuje nobenega naroda, ampak vse v enaki ljubezni oklepa. Zato je tudi določba, da noben duhovnik ne sme prevzeti pastirovanje, dokler jezika dotičnega ljudstva ne zna. Kakor kažejo razmere, nikjer ni v korist verskega življenja, kjer so duhovniki, ki našega jezika ne obvladajo. Znan je slučaj iz Ziljske doline, kjer so morali isti, ki so prosili za nemško božjo službo, ko so videli, da ni Nemcev in ne več Slovencev v cerkvi, prositi, da naj bo spet po starem redu: pri slovenskem jeziku v cerkvi. Znan pa nam ni noben slučaj, da bi se versko življenje povzdignilo, kjer se je skrčila poraba domačega jezika na korist nedomačega. Da vsak vidi, da nas ne vodi kaka mržnja do sosedov ali do duhovnikov, navajamo iz letošnje velikonočne priloge „K. Tagblatt“ od 4. aprila glavne stavke članka „Vera in materin jezik“. V uvodu pravi, kako nežna in duševno globoko segujoča last da je materin jezik in da ravno katoliška cerkev, ki varuje najnežnejše, najbolj živahno skrbi, da se vernike oskrbuje v dušnih zadevah v materinem jeziku; nato izvaja: „Vsled tega se razume na najnaravnejši način, da katoliška duhovščina prednjači v boju (Vorkämpfer) za materin jezik vsakega naroda, svojega in tujega, ker je materin jezik pogoj za oznanjevanje in vzdrževanje vere. Iz tega položaja izvaja duhovščina kat. cerkve svoje zadržanje v različnih bojih narodov za njihov jezik. In na odporu cerkve se navadno razbijejo napadi mogočnejšev. Pri tem omenjamo, da je še le moderna država bila tista, ki je udrila v svetišče materinega jezika, predvsem liberalna država, kakor se je ustvarila iz idej francoske prekucije. Duhovniki kat. cerkve se bodo kakor prej tudi za naprej postavili zvesto na stran ljudstva. Duhovščina ne rabi k temu nobenega bodrila od nobene strani, ker je to za njo kratkomalo spolnjevanje dolžnosti... Kakor je tedaj zadeva materinega jezika sveta, tako kulturi sovražni v najhujšem pomenu besede so napadi na materin jezik...“ Naj ti stavki zadostujejo, da vsak lahko sam presodi, ali delamo komu krivico, ko povdarjamo le katoliško stališče prav po nemškem katoliškem listu, in ko presojamo shod v Gr. Kloštru in ravnanje nekterih med našim ljudstvom delujočih duhovnikov.

rih med našim ljudstvom delujočih duhovnikov.

Kolikega pomena pri nas in izven nas bi bilo, če bi se brez izjeme moglo reči, da se noben duhovnik kat. cerkve ne ukloni gonji po raznarodanju koroških Slovencev. Kaj bodo rekli Slovani, ki jih kat. cerkev kliče k sebi, ako izvedo za naše razmere, da še sedaj po šestih letih nekaj duhovnikov ne zna jezika ljudstva, v katerem ljudstvo moli in se spoveduje, in da se zbira slovensko ljudstvo, da se mu potem od kat. duhovnikov govori v nedomačem jeziku in se mu ponujajo samo listi, ki niso pisani v materinem jeziku.

Kjer sta dva jezika v domači, družinski uporabi, tam tudi mi pravimo, da je pravično, da duhovnik kat. cerkve ustreže vsakemu v njegovem domačem jeziku, pri javnih prireditvah pa upošteva razmerje obeh po razsežnosti domače uporabe.

To mislimo, smo bili dolžni povedati, da vsak vidi, da nismo narodni prenapeteži, da pa vendar ljubimo svoj narod in svoj materni jezik, ga zagovarjamo in branimo, ker so nas tako učili Slomšek, Einspieler in drugi in ker nas tako uči naša vera.

Koroški deželni zbor.

Težko je šlo s sklicanjem zasedanja, a šlo je, ker je moralo iti. Hudo so si v laseh stranke. Ne čudimo se, če se opozicija z vladnimi strankami ne razume, to je že v bistvu opozicije, ali lasajo se vladne stranke tudi same med seboj. Poglejte samo dnevno in tedensko časopisje vladnih strank. Zapreke, ki so zabranjevale zasedanje deželnega zbora, so se odstranile z vprašanjem združitve občine Podlublaj in Borovlje.

Dva dni je pretekli teden zasedal deželni zbor, in sicer v četrtek in petek. Kaj posebnega ni bilo na dnevnem redu, zato je šlo tudi vse gladko. Deželna vlada predlaga podporo vremenski opazovalnici na Obirju in podporo za izdajo bavarsko-avstrijskega slovarja. Nujen predlog kmečke zveze in kršč. socijalcev govori o vzrokih zastoja prodaje žita in živine in zahteva, da od zvezne vlade, da zviša carino na poljedelske proizvode, vpelje uvozno dovoljenje za živino in meso, ustanovi državne prekupčevalnice, ki bi izključile posrednike, ki navijajo cene. V Švico naj gre posebna komisija, ki bi preštudirala tamošnje tozadevne naprave in jih tukaj takoj uvedla. Zvezna vlada naj misli na pocenjeno oddajo krmil za pitanje in naj zniža prevoznino na železnicah za živino. K zvezni vladi naj bi odpotovalo odposlanstvo vseh strank, ki bi obvestilo vlado o zahtevah kmečkega prebivalstva. Sklene se, da gre 2. novembra na Dunaj odposlanstvo pod vodstvom deželnega glavarja in sestoječe iz poslancev Schmida, Leera, Poljanca in Gaggla. Poleg tega odpotuje v Švico komisija, ki bo proučila tamošnje naprave. Vseemci hočejo meščansko šolo v Kotjah (Kötschach) v Zilski dolini, kjer je novo šolsko poslopje za njo dosti prostorno. Feinig in kršč. soc. vprašujejo, kako je z vzhodno železnico. Labudčani zahtevajo, da se proga zgradi do kraja in ne samo do Velikovca ali Grebinja. Deželna vlada naj pri deputaciji na Dunaj samo tedaj sodeluje, če pojde železnica do kraja. Vlada naj se o tem takoj izjavi.

Nato so razpravljali o tuberkulozi pri govedu. Landbund priporoča, da bi se kmetovalce o tuberkulozi poučilo, da bi se zopet vpeljalo zdravljenje s tuberkulinom in da bi se ustanovilo posebno preizkuševališče. Gaggi meni, da je treba dati kmetom tuberkulin za stonj. V slučaju bolezni kmet večkrat ne pokliče živinozdravnika, ker mu pride dražji kot je pri teh nizkih cenah sploh žival vredna. V Celovcu se ustanovi posebno preizkuševališče za boj proti tej kugi. — Glede meznega davka v kmetijstvu za leto 1926 se sklene, da se odtegne pavšalna vsota 300.000 S od celotnega zemljiškega davka. — Zanimive so številke o vojnih grobovih na Koroškem, za katere mora skrbeti dežela. Za te so poslanci dovolili 5000 S. — Odobri se proračun obrtno nadaljevalnega šolskega sveta in vzame na znanje, da se izdeluje nov zakon o obrtnonadaljevalnem šolstvu. — Za cesto Kotmara vas—Zoprače se dovoli 16 odstotkov subvencije: Kotmara vas 8, Bilčovs 5 in Zgornja Vesca 3 odstotke.

V mestih in pa tudi na deželi je veliko pomanjkanje stanovanj, ker vsled draginje skoro nihče zidati ne more in potem se v hiše vloženi denar ne obrestuje vsled zakonito določene najemnine in davkov. Obravnaval se je predlog, da se vsa poslopja, ki so bila pričeta po 1. januarju 1924 in dozidana do 31. januarja 1928 oproste za dobo 20 let hišnega davka in občinskih doklad na ta davek, in sicer nove stavbe, prezidave, nazidave in prizidave. Oprostitev velja od 1. januarja 1926 in se vračuna doba od začetka porabe do 31. decembra 1925 v 20letno oprostitev. Prošnje je vložiti 60 dni potem, ko so se ljudje v prostore vselili. Če se bo z ozirom na to več zidalo, bodo dobile tudi druga obrtne panoge več dela. Najbolj pa bi se pospešilo zidanje, če bi se odpravil mezni davek. Predlog je bil sprejet s spremembo, da se oprostijo hišnega davka skozi 20 let poslopja, ki so bila pričeta 21. junija 1922 in dozidana do 31. decembra 1929.

Splošno so vsi grajali previsoke notarske, pravdniške in verske pristojbine. Zvezna vlada naj te pristojbine nekoliko zniža. — Glede regulacije Zile so bili vsi enega mnenja, da je treba z delom nadaljevati. Prispevajo pa zveza, dežela in občine. — Sprejme se zakon o učiteljskih plačah. — Izvoli se 6 članov v deželni šolski svet iz vrst deželnih poslancev. Več občinam se dovoli pobiranje občinske doklade preko 100 odstotkov. — Prihodnja seja se skliče pismenim potom.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Glavni odbor je poveril sestavo nove vlade dr. Seiplu, ki je sestavil sledečo vlado: zvezni kancler in notranji minister dr. Ignac Seipel; podkancler in justični minister dr. Franc Dinghofer; finančni minister dr. Viktor Kienböck; minister za trgovino in promet dr. Hans Schürff; minister za poljedelstvo in gozdarstvo Andrej Thaler; minister za socialno upravo dr. Josef Resch; vojni minister Karl Vaugoin; prometni minister Richard Schmitz. Trije ministri so novi in od teh dr. Dinghofer še ni bil član nobene vlade. Dr. Seipel je imel po izvolitvi programatični govor, v katerem je izvajal, da bo kot izkušen državnik takoj prevzel inicijativo. V prvi

vrsti bo vlada gledala, da uveljavi ugled parlamentarizma v zvezi in v posameznih deželah. Obenem pa bo tudi skrbela, da se razčisti vse afere in zabranila vsako intervencijo posameznih političnih osebnosti vseh strank. O vsaki intervenciji se bo moralo dr. Seiplu poročati, ker zanimajo tudi javnost. Vlada bo skušala čim prej urediti uradniško vprašanje, pri čemur bo skušala predvsem zboljšati gmotno stanje staroupokojencev. Parlamentu bodo predloženi razni novi socialno-politični zakoni. V proračunu hoče vlada poskrbeti za potrebe kmetijstva in industrije. Tudi stanovanjsko vprašanje je treba rešiti in ne gre, da je Avstrija edina država, ki še ni nič storila v zaščito hišnih posestnikov. Parlament mora delati in če ne bo mogel delati, potem so pač volitve edin izhod. Odgovor o pozicije na vladno izjavo je bil dokaj umerjen. Celoten inozemski tisk je četrto Seiplovo vladno zelo prijazno pozdravil. — Dr. Seipel je razpravljal tudi že z uradniki in jih prosil, da rešujejo zadevo stvarno in ne stavljajo ultimativ, ki povzročajo samo nervoznost. Je proti valorizaciji v določenem času in hoče urediti zadevo plač najprej za bodoče leto, ker se še ne ve, kake posledice bo imela. Finančni minister jim je izjavil, da se bo držal obljube prejšnje vlade glede doslej dovoljenega. — V štajerskem deželnem zboru so socialdemokrati zmagali. Dr. Rintelen je moral od kandidature odstopiti, nakar je bil dr. Gürtler izvoljen štajerskim deželnim glavarjem.

Poincaré za nemški pouk v Alzaciji. Poincaré, sedanji vladni predsednik in vodja nacionalnega bloka, je izdal naredbo, ki zopet uvaja nemški pouk v alzaških šolah. Pisal je namreč višjemu šolskemu svetu v Strassbourgu pismo, v katerem naglašava važnost nemškega pouka v ljudskih šolah Alzacije in Lorene. Poincaré izjavlja, da se je o potrebi uvedbe nemškega pouka uveril na svojem potovanju po teh dveh deželah. Francija nikakor ne namerava zanemariti alzaškega dialekta, ker pa je bil ta vsled petdesetletne vlade Nemcev v Alzaciji nadomeščen s književno nemščino, je tudi Francija pripravljena, da se ta poučuje sedaj v alzaških šolah. Poincaré zaključuje svoje pismo: Doseči moramo, da bo znal dijak, ko zapusti ljudsko šolo, tudi pisati in govoriti v književni nemščini. — Kdaj bodo koroški Nemci uvideli, da je nam ravno tako potrebno znanje slovenščine kot alzaškim Nemcem znanje književne nemščine. Tudi alzaški Nemci govorijo doma nemščino, da bi jih po mnenju koroških krogov nikakor ne bilo potrebno učiti še v šoli materinščine. Ali Francozi so pravičnejši kot Nemci in privoščijo tudi drugim, kar sebi želijo.

Bratje in sestre ne spite!

PODLISTEK

Pintar Antonija:

Vseh sveži dan.

Stopala sem med grobovi
brez odmora, brez miru.
V stolpu peli so zvonovi,
ljudstvo je molilo tu.
Zrla sem uvele liste,
zvite v šopek dragocen;
čitala napise iste,
mislila na njih pomen.
Tu se človek v prah spreminja,
tu je njega zadnji stan,
tu telesa prst zagrinja,
dok ne pride sodni dan.

Danilo Gorinšek:

Matere oko.

Koder zre, ljubezen nosi,
milost trosi, zate prosi
zdravja, mnogo sreče.
Koder zre, ljubo pozdravlja,
dobro, slabe blagoslovja,

DOMAČE NOVICE

Plebiscit v Podljubelju.

Leta 1923. je koroška deželna vlada po ukazu zveznega ministrstva razposlala občinam okrožnico, da je v interesu sanacije, če se manjše občine združijo, ker bi se na ta način upravni stroški znižali. Občini Borovlje se je namignilo, naj stopi v stik z občinama Medborovnica in Podljubelj ter uvede v tej smeri pogajanja. Občina Medborovnica je že od vsega začetka vsako združenje odklonila, podljubeljski občinski odbor pa se je izrekel za ukinitve samostojnosti in spojitve z Borovljami. Vloge so romale na deželno vladno in dolgo ni bilo kaj slišati. Med tem časom pa so pričeli nemški nacionalci obeh občin z agitacijo zoper združenje. Po poldrugem letu sta bili obe občini pozvani, da vzameta celo zadevo ponovno v pretres. Na teh sejah so nastopili nemški nacionalci proti vsaki spojitvi, večina obeh občin pa je bila za to, da se deli občina Podljubelj, in sicer Podljubelj, Podgora in Goriče k Borovljam, Kožentavra, Struga in Kapla k Svetni vasi. Na ta način bi pripadel industrijski del Borovljam, kmečki del pa Svetni vasi. Že so bili tu uradniki in določila se je prihodnja občinska meja med Borovljami in Svetno vasjo. Proti temu so napeli Nemci vse sile in nahujskali ljudi, ki so komisijo napadli in pregnali. Zopet so romali vsi akti v Celovec in mislili se je že, da bo cela zadeva zaspala. Navajeni smo namreč že, da kjer se nemškutarija upre, ni lahko prodreti. Socialni demokratje so nato onemogočili delovanje deželnega zbora in tako prisilili deželno vladno, da je odredila glasovanje v občini Podljubelj, ki naj končno odloči o združitvi z občino Borovlje, kar predvideva tudi občinski red. Omeniti je treba, da so imeli socialni demokratje doslej v obeh občinah veliko večino. Deželna vlada se je morala ukloniti in razpisati plebiscit, ki se je vršil dne 17. oktobra l. 1926. Glasovanje se je vršilo kakor občinske volitve z listki „ja“ — za in „nein“ — proti združitvi.

Zaupniki Koroške slovenske stranke so imeli dne 3. oktobra t. l. sestanek, na katerem so o stvari obširno razmotrivali. Tedaj se je večina izrekla za združenje že iz razloga, ker je z gospodarske strani navezana večina na Borovlje. Ker so pa bili nekateri Slovenci za in drugi proti združitvi, je vodstvo stranke zapalo razsodnosti naših ljudi. Opozorilo se je že tedaj naše zaupnike, da bodo za in proti agitatorji prišli gotovo z vsemi nakanami in lažmi, da se naj našinci ne dajo varati. In nismo se motili. Nemškutariji so začeli s takim nasiljem, kakoršnega smo vajeni le z njihove strani. Dne 10. oktobra so razbili socialnim demokratom dvoje zborovanj, eno v Kapli in drugo v Kožentavri. Da pod takimi razmera-

srečne in trpeče...

Koder zre, ljubezen nosi,
milosti nikdar ne prosi
zase in pa sreče.

Danilo Gorinšek:

Dom.

Kako si majhna, hiša rodna,
kako uboga — iz lesa,
nihče ne boža te s pogledom,
samo Bog — otec te pozna.
Samo Bog — otec te pozna
in ve, da zlata si palača,
komur si draga v dnu srca.

Danilo Gorinšek:

Geslo.

Prvo: tvoji starši, bratje, sestre,
rodna gruda, domovina
so ljubezen ena in edina.
Drugo: sreče ali pa usode
od drugod ne pričakuj,
rajši sam si ju izkuj.
Tretje je: zlata v življenju
prej ne išči, da v trpljenju
v srcu tvojem zablješči.

mi Slovenci sploh nismo mogli napraviti shoda, se razume po sebi. Če se spomnimo na žalostni slučaj dekana Limpla, nam je jasna nebrzdanost nasprotnikov v naši občini.

V ospredje ni prišla nazadnje gospodarska, temveč politična smer. Tako je pravzaprav stala na eni strani socialdemokratska stranka, na drugi pa Rainer-Voigt, Žmavcar, Zec in njih okolica. Agitacijsko sredstvo je bilo vse drugo, samo ne poštenost. Tako je Žmavcar, oskrbnik Wittgensteinove žage, baje zagrozil, da bo odpuščen vsak delavec, ki glasuje „za“. Rainer-Voigta pa poznajo menda vsi slovenski delavci in posestniki v Rožu. Ker vse še ni zadostovalo, so fiskali lepake, da ima občina Borovlje čez tri milijarde dolga. Da je bolj izdalo, so eno in isto številko vzeli po dvakrat in letni obračun borovelske občine izkazali samo v izdatkih, vedoma pa zamolčali prejemke. Socialdemokratje so izdali v zadnjem momentu protiletak.

Glasovalo je v glasovalnem okolišu Podljubelj 328 volilcev za in 137 proti in v Kožentavri 286 za in 141 proti, skupaj 469 za in 423 proti, tedaj 46 glasov večine za spojitve. Nacionalci so nameravali sedaj vložiti priziv proti izvedbi glasovanja, ker je glasovalo več tujih državljanov, več kaznovanih, ki nimajo volilne pravice, in ker volilni imeniki niso bili javno razpoloženi in pomanjkljivo sestavljeni. Ker pa je glasovanje končnoveljavno in vladna odredba ne predvideva priziva, se bodo morali radi ali neradi zadovoljiti z izidom.

Spominski kamen ob Krki. Na mostu ob Krki se je o priliki šestletnice plebiscita odkril spominski kamen, v katerega je vklesano z zlatimi črkami besedilo: „Od 1. avgusta 1919 do 10. oktobra 1920 je tvorila Krka demarkacijsko črto med prosto in od Jugoslovenov zasedeno Koroško. Zvestoba do domovine je zmagala nad sirovo silo.“ Več vladnih oseb je bilo pri odkritju navzočih in govoril je tudi dež. glavar Schumy, ki je opozarjal posebno na razliko v ravnanju z nacionalnimi manjšinami pri nas in drugod: „Ko mi smatramo koroškega vindišarja za brata v naši domovini in z njim tudi tako ravnamo, se Nemci, kjer se nahajajo kot manjšina, na najokrutnejši način tirjajo v suženstvo in njihove kulturne zahteve s silo zatirajo. Koroška hoče dati prostovoljno kulturno avtonomijo vsem, ki si jo želijo in upa s tem činom moralnično vplivati na druge države, da poplačajo enako z enakim nemškim sorojakom v inozemstvu.“ Komu so sedaj namenjene te besede? Slovencev sploh ne omenja in s tem javno dokumentira, da se brati edino z nemčurji in da noče o Slovencih sploh ničesar vedeti. Le kot Vindischer, to je odpadnik, sme torej Slovenec računati na bratstvo z Nemci, drugače pa se ga pusti ob strani. Tako torej hočejo reševati ti gospodje manjšinsko vprašanje! Kaj hočejo potem s kulturno avtonomijo, katere vindišarji niso nikdar zahtevali, ako slovenska manjšina sploh ne obstoji, ali bolje, ako se jo misli poteptati ali nagraditi le v slučaju odpadništva? Pod takimi pogoji bomo tudi mi čakali tako dolgo z kulturno avtonomijo, dokler ne bodo Nemci po tujih krajih v istem položaju in dokler ne bodo tuje države delile nagrade izneverjenim Nemcem, odpadnikom. Tedaj šele enako za enako! Kar se tiče ravnanja z Nemci v tujini, ne more biti tako slabo, ker sicer bi ne mogli priti Nemci na Češkem v vladno kot ministri, Nemci v Jugoslaviji kot državni poslanci in tudi nemški parlamentarci, ki so prepotovali kraje v Jugoslaviji, bi se ne vračali brez pritožb o ravnanju z Nemci itd. Kar pa Nemci loči od Slovana, je njegova rahla občutljivost v prikrajšanju najmanjše svobode, ki se izraža tudi v besedah dr. Altrichterja, katere je govoril pri Sandwirtu: Iz kljubovalnosti naproti po sovražniku nam danim omejitvam moramo držati naše ljudstvo bojevito in pripravno za obrambo ter naše potomce vtem smislu vzgojevati, ker samo z mečem v vajeni roki je mogoča uspešna obramba domovine. Temu namenu tudi služijo Heimatschutz, Freischar, Wandervogel, Hakenkreuz, Jugendbund, Ordnerwehr, Schutzbund, Turnverein itd.

Kakor pri nas. V „K. Tagblattu“ št. 224. opisuje poslanec Klopp-Vogelsang kako so Prusi delali, da bi Hanoverance spreobrili v čiste Pruse: z zapostavljanjem domovini zvestih, z nastavitvijo zavednih pruskih uradnikov, posebno pa s pomočjo šole. Ravno tako delajo Nemci pri nas: zapostavljajo vse, ki so zvesti domovini, zvesti jeziku in šegam domovine, poveljujejo pa vse, ki se slovenskega doma in domačega jezika sramujejo in ki hočejo biti Nemci; kar je med nami uradnikov, so vsi waschechte opravno čisti Nemci, ki bi najraje Slovence požrli ali kakor je en gozdar rekel, s petrolejem polili in sežgali. Kje najdemo pri sodnji, davkariji, okr. glavarstvu itd. uradnika, ki bi domačemu ljudstvu bil prijažen? Posebno s pomočjo šole so dosegli, da so vzgojili rod, ki slovenski noče biti, nemški pa ne more biti. Angleži so Irce tako preganjali in trebili, da je irski jezik izginil iz porabe, a Irce so le ostali, četudi angleško govorijo, toda Angležem tako ravnanje ni bilo v čast.

Heimatschutz in sodnija. Novembra 1923 se je neki Nagele v Krivi Vrbi sprl s svojim hišnim gospodarjem, ki ga je potem hotel spraviti s stanovanja. Enajst oseb od Heimatschutza je kratkoma pometalo njegove stvari iz stana in postavilo v popolnoma nesposoben stan. Ta čin je imel sodnijske posledice radi kršenja domačega miru, a Heimatschützerji so bili po večurni obravnavi oproščeni, ker je sodišče mislilo, da se gre za pravno zmoto in je mogoče Nagele sam dal dovoljenje za deložiranje. Državni pravdnik je vložil proti tej rešitvi ničnostno pritožbo. Dne 27. marca 1926 je prišlo do nove obravnave, v kateri so bili kršitelji domačega miru zopet oproščeni s trditvijo, da jim je manjkalo pri vpadu v stanovanje zle volje. Ponovno se je vložila ničnostna pritožba in cela zadeva se je sedaj odstopila pri sežniškem sodišču v Gradcu v pravno razsodbo. To sodišče menda ne bo stalo v zvezi s Heimatschutzom, ker tam nima toliko sile in bo razsodilo po pravici, po kateri se mora osebna svoboda varovati tudi tam, kjer oseba ni ravno v zvezi z Heimatschutzom. „Arbeiterwille“ pravi, da se mora odreči celovškemu sodišču zaupljivost, čemur se tudi mi lahko pridružimo, ker smo bili že ponovno varani.

Utrink. Neznosne gospodarske razmere ženejo kmeta v obup, ker vidi, da se njegov trud ne izplača. Gospodar žene lepo žrebico na semenj; le s težavo jo proda za 100 šilingov. Njegov sosed je istotako peljal na sejem voz češpelj in izkupil za nje 120 šilingov. Zdi se, da se je svet narobe obrnil.

Goriče pri Borovljah. (Vandalizem.) Vsi narodi častijo in proslavljajo može, ki so doprinesli ali na polju leposlovja, znanosti, politike itd. delo, ki je dvignilo ugled naroda, ki pomenja na kateremkoli polju preobrat ali zrcali vsaj veleum dotičnega. Postavljajo jim spomenike in spominske plošče. Ko še ni bilo teh, so narodi že proslavljali in častili svoje narodne junake, heroje, ki so prelili kri za domovino... Zgodovina govori o njih skoro na vsaki strani s ponosom. Tudi ti imajo častna mesta med spomeniki. Še tretji vrsti ljudi so se postavljali spomeniki. Ti ljudje niso bili veleumni ne junaki, temveč navadni ljudje na visokih mestih, vladarji. Vsak narod tedaj časti svoje junake ali tudi na junake drugih narodov zre s spoštovanjem, ker ne časti s tem osebe kot take, temveč idejo, za katero so se žrtvovali. Po prevratu, v tistem času splošnega nereda, ko še ni bilo državnih mej, smo se koroški Slovenci borili za svobodo, za spojitev z našimi brati Slovenci v nacionalno državo. Za ta boj smo imeli prirodno pravico. Ta boj je zahteval tudi dosti človeških žrtev. Med njimi je padel leta 1919 poročnik Pavel Sirnik. Slovenci so vzdicali v Štajrjarjevo hišo kamnato spominsko ploščo, da se vsaj nekoliko oddolžijo njegovi žrtvi. A v noči od 16. na 17. oktobra t. l. je prišlo z avtom 8 do 9 oseb od nekega ter začelo izklesavati dotično spominsko ploščo. Izklesali so jo na pol. Zavedni slovenski fantje, ki so to opazili, so javili zadevo takoj orožnikom v Kožentavri, ki

so dotične junake pri delu zasačili in pri priči aretirali. Vandalsko delo, vredno velikega kulturnega nemškega naroda, so opravljali med pol 2. in pol 3. uro ponoči in bi bili ploščo gotovo sneli, da niso bili zasačeni. Sumi se, da so bili Celovčani in eden iz Gorič. Orožništvo ve za imena in bi bilo v interesu javnosti, da se ne prikrijejo. Pričakujemo, da bo sodnija storila svojo dolžnost. — Koroški Nemci so na svojo kulturo zelo ponosni in se ob vsaki najmanjši priliki sklicujejo na njo. Obsojali in grajali so početja Čehov, Jugoslovancev in osovito Italijanov, ki so odstranjevali spomenike in kipe bivših avstrijskih vladarjev. Radovedni smo, bodo li obsodili tudi vandalsko početje svojih ljudi.

Celovec. (Aufmarsch kmetov.) Trdo so odmevali koraki, ko so marširali kmetje cele Koroške od treh strani na Novi trg. Pravijo, da jih je bilo okoli 12.000 in čeravno je to število malo visoko, ne bo seglo izpod 8000. Pa ni bilo nedoraslih in skoro nič žensk. Po okrajnih glavarstvih so se zbirali in na čelu korakali zavedni, ponosni možje, katerim pa je sledila le prevelika množica tópih, mrkih, nezavednih, ki ni vajena sličnih pohodov. Pohod je otvorila zveza trgovcev in obrtnikov, ki se je že po obleki razločevala od siromašnih, od dela izsesanih, izmozganih kmetov. Komunisti so delili listke za ustanovitev delavske in kmečke vlade, nacionalni socialisti šuntali proti judom. Za oboje pa se ni zmenil kmet. Ob dežju in solncu so grmele z odra besede različnih govornikov proti vladi, proti davkom, proti judovskim bankam, proti korupciji, proti socialnim demokratom in kršč. socialcem, proti trgovskim pogodbam in parlamentarizmu, skratka proti celi upravi, ki je gnala do razpada. Slovencev ni bilo mnogo, ker nismo prejeli za to nobenega vabila, govorilo pa se je o tako visoki politiki, da niti nemški kmetje niso vsega razumeli. Vodja kmetov Schumy se ni nikjer pokazal in menda bo njegov naslednik Glančnik. Mesto se ni pokazalo posebno prijazno in če so ob drugih prilikah ustavili cestno železnico, so jo morali sedaj kmetje s silo ustaviti. Vojaška godba je kakor nalašč ravno ob času govora korakala mimo trga. Komunisti so pregnali s palicami že kar ob začetku svojega govora, po pohodu pa so se kmetje kmalu razšli. Ali bo le upoštevala vlada njihove zahteve, ki se izražajo v dolgi „Entschliessung“.

Borovlje. Povsod po slov. Koroškem je bilo slišati o plebiscitnih slavnostih in umevno, da je tudi pri nas ni manjkalo. Vsekakor moramo ugotoviti, da je bila ista prav slabo obiskana. Ne čudimo se temu, ker večina ljudi uvidi in občuti sedanji žalostni gospodarski položaj in pač nima veselja do takšnih prireditvev. Učitelj Schmid je deklamiral lanski govor in „Alpenrose“ je zapela par pesmi. Zanimalo bo čitatelje, da je nastopila tudi peščica Heimatschutza pod komando, čujte in strmite, Ukrajince Windische. Zažarelo je tudi nekaj kresov in značilno je, da so jih napravljale osebe, kojih imena smo zapazili večkrat na občinski deski.

Šmarje pri Jelšah. Tukaj smo se spominjali 6. obletnice plebiscita z govorom prof. msgr. Vrežaja, petjem in narodno „Mav čez jizaro“, predvsem pa z igro „Miklova Zala“. Cela prireditev, zlasti pa igra in govor so navzoče globoko ganili in jih prenesli v tužne pretekle in sedanje čase Korotana, kjer so na Gosposvetškem polju nekdanji kmetje domačini tako visoko in sijajno dvignili svojo staro pravdo kakor nikjer drugod ob tedanjih časih. Zato pa so besede z odra in iz ust govornika tako globoko segle v srca poslušalcev, ki so bili večinoma kmetje in kmetice iz okolice, mnogo tudi iz Mestinja, rojstnega kraja prof. dr. Jakoba Sketa, ki je spisal povest Miklova Zala.

Iz Rožeka. (Plebiscitna slavnost.) Letos so šestletnico plebiscita obhajali za zgornji Rož v Rožeku. Rožek se je s tem čutil zelo počaščenega. Postavili so zato na vasi spomenik. Namenili so ga prvotno le padlim za nerazdeljeno Koroško; da bi pa lažje prišli do denarja ter pokrili stroške za spomenik, so

dodali še imena padlih iz svetovne vojne. Dne 10. oktobra je bil spomenik brez vsake cerkvene slovesnosti odkrit, kar se je vsem zdelo zelo čudno. Odbor je namreč svojevoljno vsako cerkveno udeležbo odklonil. Udeležba je bila proti pričakovanju revna. Še „Heimatbund“ je bil le od par občin zastopan. Okrajni glavar iz Beljaka je po kratkem še dovolj zmernem govoru odkril spomenik in položil k njemu venec. Za njim je govoril zastopnik vojaške oblasti, ki je pripeljal s seboj vojaško četo. Zastopnik „Heimatschutza“ je pa bil bolj zgovoren. Moral je pač poslušalcem toliko povedati, da za nekaj časa pozabijo težaven položaj, ki tako bridko teži koroškega kmeta. S tem, da je slikal še težje dneve koroškega ljudstva med plebiscitom, katere so pogumno prestali, prav nič ni pripomogel k rešitvi gospodarske mizerije. Vedel je povedati, da imajo Slovenci pravico svoj materni jezik rabiti povsod. Če pa imajo tudi uradi dolžnost jim v slovenščini odgovoriti, od nje ga nismo slišali. Iz njegovih sklepnih besed smo spoznali, da so imeli z dosedanjimi plebiscitnimi slavnostmi slabe izkušnje. Glavno je bilo zabava, zapravljanje, popivanje in ples. Ni čuda, da je mladina zelo posirovela. Zato naj se plebiscitne slavnosti porabijo zanaprej za vzgojo ljudstva. Nam se pa zdi, da je prepozno zavreti voz šele sredi klanca. Njegove besede zato niso zalegle, ker pilo se je ravnotako, godli so tudi in plesali. Slavnost je zaključil obhod skoz vas na pokopališče, kjer so na grobove dveh koroških bojnikov položili vence.

Kazaze. (Poživili smo se.) Od 17. do 21. oktobra jutraj smo imeli po veliki dobroti čg. mis. Sečnika prav posebno v naših krajih menda še neznano slovesnost, namreč evharistično tridnevno. Tako milih v živo segajočih, prisrčnih in poljudnih govorov še nismo čuli nikjer. Prvič smo se prav živo zavedli velike resnice, da nam je Bog Zveličar tako blizu, da je naš in smo mi njegovi; kako nas časti, povišuje in osrečuje. Posebnost te pobožnosti se je pokazala tudi na zunaj. Monštranca je dobila (od metlovskih pridnih deklet) dvakrat svež bel-zelen-rdeč dišeč venec; zvečer so na oltarju gorele vse sveče nele med rožnim vencem, ampak tudi med pridigo pred izpostavljenim R. T.; v pondeljek so vrh tega po pridigi med litanijami še otroci svetili z raznobarvnimi lampijončki; v torek pa je bila po cerkvenem opraviilu po noči procesija s prev. R. T., pri kateri je fant nesel spredaj zraven križa gorečo bengalično svečo (3 so gorele pol ure) in se je svetilo 50 lampijonov; pred cerkvijo (zavoljo vetra ne na prostem) je bil zasajen goreč križ, v zvonikovih linah so svetili lampijoni. Take spodbudne pobožnosti bi svetovali mi vsem župnijam tudi po misijonih še. Če kdo, mi slabi Slovenci potrebujemo pravne moči, ta pa je v moči vere, ta pa je v našem Bogu. Spoved jih je opravilo čez 200, sv. obhajil pa je bilo 400.

Borovlje. (Občinska seja dne 8. oktobra.) Na predzadnji seji je protestiral vsenemec Švarc, ker se mu je dostavil dnevni red komaj eno uro pred pričetkom seje, dočim bi se moral v svrhu proučitve po občinskem poslovnem redu dostaviti vsaj 3 dni poprej. Župan ugotavlja, da je bil Švarcu pravočasno poslan dnevni red ter da je njegova krivda, če je bil prepozno obveščen. Dalje poroča, da je občina kupila Markijev stuh zraven Jakliča za 2000 S, ker stoji na prostoru, kjer bo peljala nova cesta. — Prošnja deželne vlade za prispevek k cesti od dravskega broda do Žihpolj se odkloni. — Za poplavljenec občine Steindorf se dovoli 50 S. — Odobri se proračun šolske občine Bajtiše za leto 1927, ki znaša 600 S. — V domovinsko zvezo se sprejme več oseb. — Delo novega mosta pri Dobravi je prevzela dežela in je isti že do pol dograjen. Z dvema posestnikoma, ki sta deloma prizadeta, se ima občina pobotati. — Že dalj časa je med občino in župnijskim uradom v Borovljah spor radi lastništva takozvane Mežnarije zraven cerkve. Občina trdi, da je njena last, župnik zopet, da je last cerkve. Mežnarija ima tudi svoj gozd pri Jägerbirtu. Ker je bil ta gozd pred več desetletji čisto po-

sekan, je dajala občina mežnariji vsako leto gotovo količino drv. Ko je sedaj gozd zopet zrastel, ga je občina lani posekala. Sedaj zahteva župnik odškodnino 27 milijonov kron. Pripravljen pa je odstopiti od odškodninske zahteve, če se občina brezpogojno odpove lastništvu Mežnarije in izjavi, da je last cerkve. V nasprotnem slučaju vložil župnik tožbo. O tem se vrši dolga debata. Soglasno se sklepe, da se preide preko župnikovega predloga; če pa ni vložili po finančni prokuratorji tožbo, bo občina odstopila celo zadevo deželni vladi v rešitev. — Prošnji Kerše Franca in Glader Marije za gostilniške koncesije se odbijeta, ker je v Borovljah itak preveč gostiln. — Nato se dovolijo nekaterim občinskim revežem podpore.

Kapla ob Dravi. (Poroka.) Tu se je dne 24. oktobra poročil g. Tone Brodnik, puškar v Borovljah z gđc. Nežiko Šelander. Slovenski pevci iz Borovlj smo mu zapeli v cerkvi „Pozdrav“ in Beethovenovo „Sveto noč“. Novoporočencema obilo sreče!

Obirsko. (Nesreča.) Globoko je pretresla celo župnijo vest, da se je na lovu smrtno ponesrečil naš organist Lovro Novak. Takoj so ga sicer poslali v bolnišnico v Celovec, kjer pa je podlegel prehudi rani. Pri prehodu čez plot se mu je sprožila puška, strel mu je šel skozi roko v ramo. Četudi so mu odrezali roko, mu vendar niso mogli ohraniti mladega življenja. Težko bo pogrešala župnija svojega organista, ki je stoliko vnemo in veseljem vodil pevski zbor! Bog mu daj plačilo, večni mir in pokoj! Težko prizadeti družini pa naše sožalje!

Globasnica. Dne 19. oktobra smo spremili na tukajšnje pokopališče ravno 27 let starega mladeniča, črevljarskega mojstra Franceta Čebul, ki je umrl na črevesni tuberkulozi. Da je bil pokojnik povsod priljubljen, so pokazali mnogobrojni šopki in venci ter dolga vrsta znancev, ki so ga spremili na zadnji poti. Pevski zbor mu je zapel ganljive žalostinke, domači župnik so se z v srce segajočimi besedami poslovili od rajnega. Zadnjo čast mu je izkazala tuk. slov. požarna bramba, ki je izgubila z njim zvestega člana, izobraževalno društvo izbornega igralca, globaški fantje tovariša, humorista, ki mu ni naslednika, občani pa enega najsolidnejših črevljarjev. Pokojnemu Franceju kličemo vsi tovariši in sorodniki: Na svidenje nad zvezdami, odšel si od nas v nepričakovanem trenutku ter se preselil v večnost, tja, kjer ni težav ne trpljenja in skrbi, odšel si mlad, poln življenja in nad, katere pa si pustil nam zaoostalim zemljanom trpinom. Spavaj sladko v hladni slovenski zemlji!

Ali imaš kaj proti temu,

če si naročnu eno srečko 16. avstrijske rožedne loterije?

On: Ne, prav nič, samo moraš srečko plačati 2 denarjen, skaterim dnevne razpolagaš.

Ona: No, to ne bo težko; zakaj 14 grošev dnevno, to je na mesec 4 šilingov, si bom pač lahko prihranila in zato kupim že osminko srečke.

On: Toda naroči si jo pri poslovalnici J. Prokopp in Baden; katero splošno hvalijo, da ima posebno srečo in tudi radi njenega kulantnega poslovanja. 112

DRUŠTVENI VESTNIK

Podravlje. (Miklava Zala. Igralci.) Brez snovi in brez pisatelja ni igre. Ta igra ima hvaležno vsebino, ki jo je znal Jaka skočidoški mojstersko obdelati in porabiti za igrokaz. Pa brez igralcev spet ni uprizoritve. Igralci so bolj ali manj spretni tolmači misli, čustev in nazorov pisateljevih. Šentjakovski igralci to svojo nalogo prvovrstno rešujejo. Že okoli 20krat so nastopili v teh vlogah in se ne naveličajo ne oni ne slušateljstvo. „M. Z.“ je vedno mikavna. Že, ko so jo igrali Jeseničani pred skoro 20 leti v Celovcu v hotelu Trabesinger, je bil zaseden zadnji protsorček one dvorane in pritrjevanja ni bilo konca. Da, kakor mi je pravil star, sivolas narodni bojevnik-trpin, je dejal tedaj odlični slovenski mož, kolikor se dotičnik spominja, je bil to g. Legat: „Ker tako lepo igrajo, in je toliko

ljudi, bomo morali iti k celovškemu županu in ga prositi, da nam dovoli uprizoriti igro na celovškem glavnem trgu.“ Tudi šentjakovski igralcem bi mogli kaj takega zaupati. Prepričan sem, da, če bi mogli in smeli se pokazati v Celovcu, recimo le pri Trabesingerju, bi imeli gledalcev kakor listja in trave. — Ko se na svatilo in besedo očetovo Mirko v srcu odpove Almiri, igra ponosno, samozavestno kot svoboden, neodvisen slovenski fant in mož, pripravljen braniti čast rodu in domu svojemu. Zvest ostane domovini, ki jo ceni višje ko celo ženo ravno kar poročeno. On je os, okoli katere se vse suče. In oče Serajnik, tip prave, stare rožanske korenine, kakor jih je malo več! Kako prikupen je njegov nastop in kako domač! In drugi Rožena, kmetje in svatje: Korajman, Maručnjak, Strovč, Rutar, Zvanik, Maček, Mikl in drugi s svojimi lepimi, staročasnimi nošami, ki se novodobnim žal čedalje bolj in bolj umikajo, kako prav ljudsko igrajo in veselo kramljajo! V levico pljug, v desnico meč, jim je zahteva časa. In njih čedre in čedre jim sladijo težke ure. In godec in camar: z vsem srcem sta pri svojem poslu. Ja, pa besednik bi ne mogel biti boljši v besedi, v smešnicah in celem nastopu, župnik pa ne naravnejši. Cela njegova zunanost, hod in kretnje ter posebno njegov govor, ki izzveni v rek: Bog in narod! vse na njem razodeva čilo osebnost. Pa potem Mikla in Serajnica, družice in ujeta dekleta, pristne „Rožance“, vse na njih: beseda, noša in celi nastop diha domačnost. In kaj šele Zala! Zala, srce in duša vse igre! Nič tujega, priučnega, posnetega ni na njej, nič mestnega in gosposkega kakor poskuša biti dandanes marsiktero kmetko dekle lispačice se s tujim perjem, ne, Zala je lična, a ne domišljava, ampak ponižna, naravna, zvesta, skromna, mehkočutna slovenska kmetka deklica. Predstavlja si jo doma, na svatbi, pred Almiro ali v ječi, povsod je sebi enaka. Kakor jo je Bog ustvaril, taka je in hoče biti in ostati. Sledi ji! Vinko je dobro tolmačil fingirano ranjenost. Skoraj bi bil izdihnil zraven. Pa upajmo, da bo prav dolgo živel. Davorin je pa junak v igri, kakor David junak od nog do glave. Samo, da se mu rešitev Mirka ne posreči. Stric Marko, rešitelj Zale iz suženjstva, igra in šeta in beseduje kakor naši stari očetje: milo, resno, očetovsko. Brezdvomno najganljivejši prizor in vseh 8 slik, pri katerem se marsiktero oko zalije s solzami. Vsi ti držijo skup in govornijo skoraj le v narečju (roškem). „Vhko nuč!“, „Ljubi Buh“, „Noben idu či“ itd. le en par vzgledov v dokaz majhne drugačnosti rožanske govorice od naše dravske. Obé ste lepi in Vaša nam in naša Vam lahko umrljivi. Tem nasprotna je pa vojska Turkov. Kako žive, pestre so že njih uniforme! Dva sveta bijeta v igri eden v drugega. Tam Slovenci-Rožani-kristjani, tu divji Saraceni, tam zastopniki evropske kulture, tu azijske, tam miroljubnost, tu bojevitost, tam zahod, tu vzhod. Kako rezke njih besede, kako oblastna njih povelja! Od njih dramatičnega nastopa je občinstvo kar zamaknjeno. Iskenderpaša, Sulejman, častniki, stražarji, in vse moštvo z njih svečenikom vred, človeku se zazdi, da si v času turskih vojsk, da stojiš z njimi pred Belgradom, Dunajem. Sami fest fanti! Posredovalno vlogo med tema dvema skupinama, Rožani na eni, Turki na drugi strani pa izborna rešujeta Jud oče Tresoglav in njegova hči Almira. In tako pride do konflikta oziroma zapletljaja med njimi. In to je dejanje. Ona spravita v turško sužnost Zala, da bi potem omožila Almira Mirka, kar prepreči le pravočasna vrnitev Zale iz ujetništva. Zala zmaga, Almira mora umreti. Podoben konec kakor v svetopisemski zgodbi o Jezabelini pregrehi! Po hudih bojih mora končno zmagati vedno zvestoba proti izdajstvu, krepost proti grehu. Tresoglav je rojen igralec, je zgrešil svoj poklic. Kakor pravi Jud! Vsakemu bi delal lahko konkurenco. In če vidiš in slišiš Almiro, misliš nehoté na Salomo. Igra energično, čustveno, strupeno. Hlepi maščevalnosti. Ona je gonilni duh cele igre. Čast ji in vsem! Turki, Tresoglav in Almira govorijo vedno v pismeni slovenščini. Tudi scenerija je bila pri vseh slikah lepa in dejanju primerna. Mnogo stroškov je moralo imeti društvo za uprizorjanje teh slik. Igra nima samo, zabavnega, ampak ima tudi vzgojni pomen: uči ljubiti svetost in nerazdružnost zakona ter moliti v Bogu v žalostnih in veselih urah, saj vidimo, da molijo kmetje, da molí Zala, da molijo tudi Turki: „Alah il Alah“, „Sa'em aleikum“ in druge molitve pošiljajo v nebo v Vsemogočnemu. Zato so tudi igra in igralci obakrat zadovoljili vse. Hvala igralcem in šentjakovskemu izobr. društvu!

Inserirajte v Koroškem Slovencu!

Lastnik: Pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu. — Založnik, izdajatelj in odgovorni urednik: Ž. n k o v s k ý Josip, typograf, Dunaj, X., Erteuergasse 9. — Tiska Lidova tiskarna Ant. Machát in družba (za tisk odgovoren Jos. Žinkovský), Dunaj, V., Margaretenplatz 7.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Nadškofa v Puabli v Mehiki so z 10 duhovniki zaprli. — V Sinči vasi se je zapeljal kovaški pomočnik Jurič v avto trgovca Mólcha iz Celovca. Kolo se je zdrobilo, Juriš pa se je težko poškodoval in bil odan v celovško bolnico. — V Avstriji je v prometu začasno 17.000 avtomobilov. — Dr. Eldner, Berlin, je izumil oparat, s katerim se da fotografirati notranost želodca. — Kitajski parnik Huang-Sung je eksplodiral in uničil 1200 ljudi. — 16. oktobra je bilo na Koroškem 2149 podpiranih brezposelnih. — S 1. majem 1927 se uvede na železnica po vsej Evropi 24urni čas. — V vasi Zubič v Jugoslaviji je umrl te dni 126letni starič Mato Frančič. — Na Kubi je orkan porušil 150 hiš, 650 oseb je našlo smrt, več sto je ranjenih in tisoči brez strehe. Vse male ladje so bile poškodovane ali pa so se potopile. Pristanišče naprave v Havani so popolnoma uničene. — Upokojeni meščanskošolski učitelj Beno Serajnik, rojen 1876 v Žvabeku, je v ljubljanski bolnici umrl.

Mrzla juha. Marička (strežajka v podeželski gostilni): Izvolite juho, gospod. Gospod: Ne, hvala, je prehladna. Marička: Saj je še niti pokusili niste. Gospod: Dokler bo vaš prst v juhi, bom vedel, da ni vroča.

Listnica uredništva.

„Kärntner-Tagblatt“ se je zavoljo Grebinjskega Kloštra obregnil ob nas. Žal, da je naš članek bil že odposlan. Pozivamo „Kärnt. Tagblatt“, da nam pojasni, ali je naše v uvodniku razloženo stališče krščansko ali rdeče.

Izšla je Blasnikova

Velika Pratika

za navadno leto 1927,

ki ima 365 dni.

108

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevani in je še danes najbolj obrabtan. Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri J. Blasnika naslednjih tiskarna in litografčni zavod Ljubljana, Breg 12.

Pozor! Zdaj je čas!

Belo platno-šifon	78 cm šir.	1 m	S 1-—
" za rjuhe	15 cm	1 m	S 1-50
kotenina	153 cm	1 m	S 2-20
flaneli, dobro blago	70 cm	1 m	S 1-20
barhanti, "	72 cm	1 m	S 1-70
klot črn, "	140 cm	1 m	S 3-20
Centr. Bobbin šivalni stroj z 4 pred. za not spustiti			S 320-—
Courier-kolo z opremo			S 220-—
-pisalni stroj			S 300-—
elektr. žepne lampe		1 k.	S 2-20
" baterije za žepne lampe		1 k.	S —70
" žarnice 220 V, 16-50 sv.		1 k.	S 1-50
Thermo-steklenice 1/2 l.		1 k.	S 3-60
vino „Chianti“, belo in rudečo		2 l.	S 4-50
špeh debel, sl. nina		1 kg	S 2-80
nagrobne sveče, 1 pakelc		1/2 kg	S 1-—
lovski patroni, nabas.		1 k.	S —20
smodnik, municija, nahrbtniki in druge lovske potrebščine, barve za volno, lim za miši, podgane itd., zamenjava otrtega n. in konopn. prediva za razl. prtenine, cvilh, birenke vreče v trgovini z mešanimi blagom			

F. Mory v Sinči vasi.

Vabilo

za krasno ljudsko igro v petih dejanjih

Revček Andrejček

ki jo ponovi „Slovenska požarna bramba“ na splošno željo občinstva v nedeljo, dne 7. novembra točno ob pol 3. uri popoldne pri Tišlarju v Št. Janžu. — Po igri veselica in srečolov! — Vsi od bližu in daleč prisrčno vabljeni. 113